

HÅNDBOG

AFMÆRKNING PÅ KØREBANEN, PILAFMÆRKNING

ANLÆG OG PLANLÆGNING

JANUAR 2020

VEJREGLER

FORORD

Denne vejregel omhandler pilafmærkning og indgår i nedenstående serie af håndbøger om afmærkning på kørebanen.

- Generelt om afmærkning på kørebanen
- Længdeafmærkning
- **Pilafmærkning**
- Tværafmærkning
- Standsning og parkering
- Tekst og symboler
- Dimensioner
- Eksempler

Håndbogen er udført under vejregelgruppen om Vejafmærkning, der i perioden havde følgende sammensætning:

Civilingeniør Thorkild Vestergaard, Viborg Kommune (Formand)
Civilingeniør Lars Testmann, Rambøll (Fagsekretær)
Afmærkningstekniker Pia Brix, Vejdirektoratet
Politiassistent Carl Aage Christensen, Nordjyllands Politi
Civilingeniør Caroline Eiler Gotved, Københavns Kommune
Landinspektør Jakob Risager, Aalborg Kommune
Civilingeniør Maj-Britt Køppen Andersen, Roskilde Kommune
Teknisk assistent Annette Rix Nissen, Vejen Kommune
Jesper Pørksen, Dansk Cykelturisme (Har ikke deltaget i perioden)
Teknisk assistent Hanne Brauner Højmark, Vejdirektoratet
Ingeniør Kit Lærke Knudsen, Vejdirektoratet (Projektleder)

Konsulent:

Lars Testmann, Rambøll

INDHOLDSFORTEGNELSE

0	INDLEDNING	4
0.1	HÅNDBOGENS STATUS	4
1	PILAFMÆRKNING	5
1.1	FÆLLESBESTEMMELSER FOR R 11-R 14 VOGNBANEPIL	5
1.2	FÆLLESBESTEMMELSER FOR R 11-R 15	5
1.3	R 11 VOGNBANEPIL	6
1.4	R 13 DOBBELTE VOGNBANEPIL	7
1.5	R 14 VOGNBANEPIL MED SVINGNINGSFORBUD	7
1.6	R 15 PIL FOR VOGNBANESKIFT	8
1.7	PIL PÅ CYKELSTI	8

0 INDLEDNING

Håndbogen indeholder beskrivelser af afmærkning på kørebanen til færdselsregulering ved hjælp af pilafmærkning.

0.1 HÅNDBOGENS STATUS

Håndbogen indeholder anbefalinger og bindende bestemmelser. De bindende bestemmelser er vist med grå markering og kildeangivelse som vist i følgende eksempel.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 182:

Rene højre- eller venstresvingsbaner skal altid afmærkes med pile. Pilafmærkning er dog ikke påkrævet ved forgreninger eller frakørselsbaner, der er afmærket med frakørselstavler.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Den øvrige tekst har status af vejledninger, gode råd og eksempler.

1 PILAFMÆRKNING

1.1 FÆLLESBESTEMMELSER FOR R 11-R 14 VOGNBANEPILE

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 182:

Rene højre- eller venstresvingsbaner skal altid afmærkes med pile. Pilafmærkning er dog ikke påkrævet ved forgreninger eller frakørselsbaner, der er afmærket med frakørselstavler.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Pilafmærkning af vognbaner, hvor både ligeudkørsel og svingning er tilladt, er kun påkrævet, når disse baner ikke ligger længst til højre eller venstre.

I ligeudbaner er pilafmærkning normalt ikke nødvendig. En sådan afmærkning kan dog være hensigtsmæssig, dels for at fremhæve den placering færdselsloven foreskriver, dels for at understrege forbud angivet ved tavler. Pilafmærkningen kan også være til oplysning for indsvingende trafikanter fra den krydsende vej.

Ved rene svingbaner bør pilafmærkning på kørebanen suppleres med tavle *E 11 Ophængt pilafmærkning*, *E 15 Vognbaner* ved kryds eller vejvisningstavler med tilsvarende pile, medmindre vognbaneforløbet i rette tid gør det åbenbart for de kørende, at der foreligger en ren svingbane.

Supplering med tavler bør i øvrigt ske overalt, hvor pilafmærkning på kørebanen alene ikke giver trafikanterne tilstrækkelig mulighed for rettidigt at placere sig i de rigtige vognbaner. Dette gælder især lysregulerede kryds med *X 12 Pilsignaler*.

Ved kryds, hvor der ikke er tilstrækkelig bredde til en normal opdeling af kørebanen, kan der undtagelsesvis anbringes to vognbanepile ved siden af hinanden uden adskillelse ved delelinje, såfremt banen er så bred, at der er plads til to personbiler.

Vognbanepile bør være markant kortere end normalt, når de kombineres med *V 42 Bussymbol* for fx at tillade rutebusser at køre ligeud i en bane, der i øvrigt er forbeholdt svingende motorkøretøjer.

1.2 FÆLLESBESTEMMELSER FOR R 11-R 15

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 53, Vedrørende R 11-15:

Pile kan anvendes i forbindelse med symbol eller tekst, der angiver en færdselsart, jf. § 57. Pilene gælder i så fald kun for denne. Pile på kørebanen gælder ikke for cyklister og førere af lille knallert, medmindre dette er tilkendegivet ved cykelsymbol, jf. § 57, *V 21 Cykelsymbol*.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

1.3 R 11 VOGNBANEPILE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 53, R 11 Vognbanepile:

Rette eller bøjede pile i en vognbane foran eller i veikryds. Pile foran kryds angiver, at kørende, der befinder sig i den pågældende vognbane ved indkørsel i krydset, skal køre i den viste retning. I kryds kan pile anvendes til at angive, hvorledes køretøjer mest hensigtsmæssigt kan placeres under svingning.

På parkeringspladser kan vognbanepile anvendes til at vise, i hvilken retning trafikken skal køre.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

R 11 Vognbanepile udføres med de dimensioner og den udformning, som er angivet i håndbog om Dimensioner.

Den indbyrdes afstand mellem pile i samme vognbane kan variere fra en til fem gange pilelængden jf. eksempelsamling om afmærkning på kørebanen. Her er pilenes indbyrdes afstand samt den første pils placering i forhold til stoplinjen beskrevet.

Anvendes *R 11 Vognbanepile* i rundkørslers cirkulationsareal, tilpasses pilenes bøjning personbilerenes kørekurve jf. eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

To vognbanepile bør kun anbringes i samme tværsnit i samme vognbane, såfremt pladsforholdene forhindrer normal vognbaneinddeling, og såfremt vognbanebredden er større end 4,0 m og mindre end 5,5 m. Denne afmærkning benyttes normalt kun, hvor kapaciteten ved signalregulerede kryds er utilstrækkelig især inden for tættere bebygget område.

Den information tavle *E 11 Ophængt pilafmærkning* eller vejvisningstavler med tilsvarende pile giver trafikanter, skal stemme overens med den information, trafikanten modtager fra vognbanepilene på kørebanen.

1.4 R 13 DOBBELTE VOGNBANEPILE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 53, R 13 Dobbelt vognbanepile:

Pilene gælder for to på hinanden følgende kryds.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

R 13 Dobbelt vognbanepile udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om afmærkning på kørebanen, dimensioner.

Denne afmærkning anvendes i vognbaner, hvor en hensigtsmæssig regulering af færdslen gør det nødvendigt, at vognbanen skal benyttes af de kørende, der skal svinge ved et af de to på hinanden følgende kryds.

1.5 R 14 VOGNBANEPILE MED SVINGNINGSFORBUD

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 53, R 14 Vognbanepile med svingningsforbud:

Pilene gælder for et kryds, der ligger efter en sidevej, hvortil svingning er forbudt.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

R 14 Vognbanepile med svingningsforbud udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 183:

Hvor *R 14* anvendes, skal forbuddet tillige være angivet ved forbuds- eller påbudstavler.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

1.6 R 15 PILE FOR VOGNBANESKIFT

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 53, R 15 Pile for vognbaneskift:

Skrå pile, der er placeret i mellemrummene af punkteret linje. De angiver, at kørende snarest skal skifte til den vognbane, pilen peger mod. Hvis vognbanelinjen bibeholdes, skal den kørende, der skifter vognbane, sikre sig, at dette kan ske uden fare eller unødigt ulempe for andre, jf. færdselslovens § 18, stk. 2. Hvis vognbanelinjen ikke videreføres, skal de kørende vise gensidig hensyntagen, jf. færdselslovens § 18, stk. 4.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

R 15 Pile for vognbaneskift udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 184:

R 15 må kun anvendes, når der ikke forekommer modkørende trafik i den vognbane, som pilene peger mod.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

R 15 anvendes ikke ved symmetriske vognbaneindsnævninger.

Pilene anvendes, hvor en vognbane ophører.

Reduktion af vognbaneantallet vises på kørebanen ved at vognbanelinjen ikke afmærkes på den sidste strækning, inden vognbaneantallet reduceres. Ved reduktion af vognbaneantal suppleres kørebaneafmærkningen normalt med tavle E 16 Vognbaneforløb.

1.7 PILE PÅ CYKELSTI

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 54:

Pile på cykelsti og lignende har tilsvarende betydning som angivet i § 53.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

R 16 Pile på cykelsti udføres med de dimensioner, og den udformning som er angivet i håndbog om Dimensioner.

Vejdirektoratet

Carsten Niebuhrs Gade 43, 5. sal
1577 København V
Telefon 7244 3333

vd@vd.dk
vejdirektoratet.dk

vejregler@vd.dk
vejregler.dk

ISBN: 978-87-93674-49-3

Transport-, Bygnings-
og Boligministeriet